

Paus Franciscus, uit zijn woord tijdens de Jubileumaudiëntie op het Sint-Pietersplein op zaterdag 22 oktober 2016

Over Barmhartigheid en dialoog

Geliefde broers en zussen, goedendag!

De passage uit het Evangelie van Johannes (cf. 4,6-15) die we gehoord hebben, verhaalt de ontmoeting van Jezus met een Samaritaanse vrouw. In deze ontmoeting valt strakke dialoog tussen de vrouw en Jezus. Zo kunnen we vandaag een belangrijk aspect van de barmhartigheid onderlijnen met name de dialoog.

De dialoog maakt het mogelijk dat mensen elkaar kennen en de noden van elkaar verstaan. Het is op de eerste plaats een teken van, groot respect, want men neemt een houding aan van luisterbereidheid en zo kan men de betere kanten van de gesprekspartner waarnemen. Op de tweede plaats is dialoog uitdrukking van naastenliefde, want, ook al loochent men de verschillen niet, toch kan hij helpen om het algemeen welzijn na te streven en te delen. Bovendien nodigt dialoog ons uit de ander te zien als een gave van God, die ons oproept en ons om erkenning vraagt.

Vaak ontmoeten we de broeders niet, ook al leven we naast elkaar, vooral wanneer we onze positie voorrang geven op die van de ander. We dialogeren niet wanneer we niet voldoende luisteren of wanneer we de ander onderbreken om ons gelijk aan te tonen. Zo dikwijls doen we iemand naar wie we luisteren ophouden met spreken: "Neen! Neen! Zo is het niet! en zo laten we niet toe dat de andere zijn uitleg kan afmaken. Dat verhindert de dialoog: het is agressie. Echte dialoog, daarentegen, vraagt om ogenblikken van stilte, om de buitengewone gave van Gods aanwezigheid in de broeder te verstaan.

Geliefde broers en zussen, dialogeren helpt mensen relaties te vermensenlijken en misverstanden te overstijgen. Er is grote nood aan dialoog in onze gezinnen, wat zou men de kwesties gemakkelijker oplossen, moest men leren naar elkaar te luisteren! Dat is zo in de relatie van man en vrouw, van ouders en kinderen. Hoeveel hulp zou er niet komen van dialoog tussen leraren en leerlingen, of tussen bazen en arbeiders om zo betere werkvoorwaarden te ontdekken.

De Kerk leeft van de dialoog met mannen en vrouwen van elke tijd om de noden te ontdekken die leven in het hart van elke mens en om bij te dragen tot de verwerkelijking van het algemeen welzijn. Denken we aan de grote gave van de schepping en aan de verantwoordelijkheid die we allen dragen bij het behoeden van ons gemeenschappelijk huis: dialoog over zo'n centraal thema is een onontkoombare noodzaak. Denken we aan de dialoog tussen godsdiensten, om de diepe waarheid te ontdekken van hun zending tussen de mensen en om bij te dragen tot de vrede en tot een netwerk van respect en broederlijkheid (cf. Encycliek *Laudato si*, 201).

Tot besluit, alle vormen van dialoog zijn uitdrukking van de grote behoefte aan Gods liefde die uitgaat naar allen en in elkeen een zaadje legt van zijn goedheid zodat men kan bijdragen tot zijn scheppingswerk. Dialoog slecht de muren van verdeeldheid en onbegrip; bouwt bruggen van communicatie en laat niet toe dat iemand zich isoleert door zich in de eigen kleine wereld op te sluiten. Vergeet niet: dialogeren is luisteren naar wat de ander mij te zeggen heeft en met mildheid uitspreken wat ik denk. Als dat gebeurt, worden gezinnen, wijken en arbeidsmiddens beter. Maar als ik de ander niet laat uitspreken en begin te brullen

– vandaag wordt zoveel gebruld – dan zal onze relatie niet goed aflopen; dan zal de relatie tussen man en vrouw niet goed aflopen, ook niet de relatie tussen ouders en kinderen. Luisteren, uitleggen, met mildheid, niet blaffen naar de ander, niet brullen, maar een open hart hebben.

Jezus wist heel goed wat er in het hart leefde van de Samaritaanse, een grote zondares, en toch heeft Hij haar niet verhinderd zich uit te spreken, Hij heeft haar laten spreken tot het einde toe en beetje bij beetje is Hij ingetreden in het mysterie van haar leven. Dat onderricht geldt ook voor ons. Langs de dialoog kunnen we de tekenen van Gods barmhartigheid doen groeien en ze tot instrument maken van openheid en respect.

Vertaling uit het Italiaans: **Marcel De Pauw msc**